

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Енергетски објекти и животна средина			
2.	Код	149			
3.	Студиска програма	ЕЕ			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Машински факултет – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	летен	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Ана Лазаревска и доц. д-р Даме Димитровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Теоретски основи на влијанијата на енергетските системи врз медиумите на животната средина. Обезбедување напредни, продлабочени (темелни) и практични знаења од теоријата и практиката на оценката на влијанието врз животната средина од енергетските системи и областите непосредно поврзани со истата, т.е. 1. обучување на студентите за главните чекори/фази од оценката на влијанието врз животната средина, 2. практична работа на специфични студии на случај.				
11.	Содржина на предметната програма: Енергетски системи, процес на создавање на загадувачки компоненти во енергетските системи, влијанија врз животната средина (ЖС) при стратегиско поставување на објектите, влијанија врз загадувањето од мобилни извори на загадување, проценка на влијанијата врз ЖС од постојни објекти. Можности за намалување на влијанијата врз ЖС од објекти, постројки и мобилни извори на загадување. Системи за заштита на околината. Теоретски основи на оценката на влијанието врз животната средина (ОВЖС): Дефиниција, цели и намена на ОВЖС, Администрација и практикување на ОВЖС, Концепт на ОВЖС и придружните процеси, Студија за ОВЖС, Клучни елементи/фази, Спроведување на ОВЖС, Улога на учеството на јавноста и на засегнатите страни, Фази кои следат по ОВЖС, Трошоци за и бенефити од ОВЖС, и разбирање на нејзините јаки страни и ограничувањата.				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, вежби аудиторни и/или лабораториски, самостојна и/или тимска работа на проектни задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 часови = 180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 60 + 20 + 40 = 180 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	60 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			40 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	под 51 бод		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Реализирани активности 17.1, 17.2, 17.3	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкети и други форми на континуирана евалуација	

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	The Royal Town Planning Institute	Environmental Impact Assessment ' Planning Practice Guide.	The Royal Town Planning Institute	2001
	2.	Обединети нации (ОН)	UN online EIA course (http://eia.unu.edu./index.html)	ОН	
3.	Хрвоје Пожар	Основи енергетике, Глава 11, Утјецај на средину	Школска књига Згреб	1978	
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Glasson J., Thereviel R., Chadviwick A.	Introduction to EIA,	The Natural and Build Environment Series,	2005
	2.	Morris P., Therivel R.,	Methods of Environmental Impact Assessment,	The Natural and Build Environment Series.	2001
3.	R. Mwalyosi, R. Hughes, D. Howlett	Introduction Course on Environmental Impact Assessment in Tanzania, Resource Handbook.		1999	